

Vyučovací předmět: **ZEMĚPISNÁ PRAKTIKA**

A. Charakteristika vyučovacího předmětu.

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení vyučovacího předmětu zeměpisná praktika je dle školního vzdělávacího programu a v rámci povinně volitelných předmětů. Realizuje se v šestém ročníku jednu vyučovací hodinu.

Obsahové vymezení zeměpisných praktik má naučit žáky pracovat s geografickými informacemi, zdroji geografických dat, pojmy z kartografie a topografie, s regiony světa, žáci by měli využít počítačového vybavení naší školy a práce se zeměpisným softwarem.

Organizační vymezení zeměpisných praktik se realizuje v učebně zeměpisu, kde je možné využití počítačové, audiovizuální a multimediální techniky. Některé z hodin budou organizovány i v učebnách informatiky. Některé pak v učebně s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované v povinně volitelném předmětu zeměpisná praktika vymezují zásadní postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Kompetence k učení mají žákům v zeměpisu umožnit samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat a měřit různé geografické (např. klimatické) jevy, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení. Žáci by měli aktivně v diskusích vyslovovat hypotézy o podstatě geografických jevů. Budou schopni vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se zeměpisného poznávání a využít je efektivně ve svém dalším studiu. Zejména pak i poznatky třídit a následně využívat. Souvislosti postihnout v rámci geografie, ale i v rámci přírodních a společenských oborů. S využitím aktivačních metod by se žáci o zeměpisné poznatky měli zajímat. K dalším strategiím patří umožnění žákům rozpoznávání problémů v průběhu zeměpisného vzdělávání při využití různých metod, informací a prostředků. Žáci jsou schopni vyjádřit a formulovat problém, na který narazí při svém zeměpisném vzdělávání. Je jim též umožněno porovnávat různá řešení problému, korigovat chybná řešení problému a používat osvojené metody řešení geografických problémů i v jiných oblastech vzdělávání. Kompetence komunikativní mají žákům umožnit seznámení se s dostatkem geografického materiálu.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	V tomto předmětu budou učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívat zejména tyto strategie:
--------------------	--

Kompetence k učení	➤ používat pozitivní motivaci, aby vzbudili trvalý zájem nejenom o učení ale i o další zeměpisné poznání, k tomu využijí vhodné problémové úkoly, rébusy, křížovky aj. ➤ žákům předkládat dostatek informačních zdrojů a impulsů a následně je vést k samostatnému vyhledávání informací, jejich třídění, zpracovávání a efektivnímu využití v praxi ➤ vytvářet situace, při nichž by žáci měli možnost plánovat, organizovat, řídit i hodnotit vlastní učení, navozovat situace pro hodnocení žáků navzájem – zejména pak při práci ve skupinách
Kompetence k řešení problému	➤ vést žáky k aktivnímu přístupu k řešení geografických problémů a jejich samostatnému řešení, k vyslechnutí názoru druhých, k diskusi a k vyjádření vlastního postupu zejména pak při skupinovém zpracovávání problémových úkolů s geografickou tematikou ➤ vést žáky tak, aby hledali různá řešení netradičních problémových úloh ➤ nabízet žákům různé informační zdroje (mediální, počítačové, internet aj.), které vedou k řešení problému. Zejména pak čtení a tvorba jednoduchých statistických tabulek, grafů, diagramů a kartogramů
Kompetence komunikativní	➤ rozvíjet u žáků všestrannou a účinnou komunikaci na úrovni dialogu, týmu i celku: dále pak rozvíjet komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními lidmi ve škole i mimo ni ➤ vést žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování ➤ vést žáky k prezentaci svých prací, úspěchů, výsledků soutěží a různých zeměpisných aktivit ve škole i mimo ni (webové stránky, školní zpravodaj aj.) ➤ vést žáky k využívání všech dostupných informačních a komunikačních médií v geografii
Kompetence sociální a personální	➤ používat metody kooperace a týmové spolupráce při řešení úkolů, organizovat práci uvnitř skupiny a vytvářet konkrétní úkoly pro skupiny žáků ➤ směřovat žáka ke schopnosti střídat role ve skupině, požádat o pomoc a radu, vysvětlení společných úkolů, ocenit kvalitnější postupy a chápat efektivnost spolupráce při řešení zeměpisných úkolů ➤ vést žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

Kompetence občanské	➤ vést žáky na základě zeměpisných poznatků k respektu, toleranci a úctě individuálních rozdílů ➤ podněcovat žáky k plnění povinností – příprava na hodinu zeměpisného praktika, vypracovávání domácích úkolů, dodržení termínů odevzdávání dlouhodobějších úkolů
Kompetence pracovní	➤ vhodnou nabídkou zapojit žáky do projektů se zeměpisnou tematikou ➤ upevňovat obecné zásady zejména pak ochrany životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
Kompetence digitální	➤ vést žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí ➤ podporovat žáky, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích ➤ využívat počítačových učeben a výukových programů

B. Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu

6. ročník

Tematický okruh: Vesmír		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředm. vztahy (MV)

Žák: ➤ určí postavení vesmírných těles dle vesmírné mapy ➤ zařadí zbývající světové strany do nákresu	• Vesmírná mapa, světové strany, přírodní orientace	MV: <u>Zeměpis</u> Přírodní obraz Země <u>Informatika</u> Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací, digitální zdroje dat
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

6. ročník

Tématický okruh: Práce s mapou		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředm. vztahy (MV)
Žák: ➤ používá základní topografické a kartografické termíny ➤ určí zeměpisnou polohu na glóbu a různých druzích map ➤ tvoří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v prostoru ➤ vyhledává obecně zeměpisné i politické informace na různých druzích map, zvládá	• komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy v praktickém cvičení • geografická kartografie a topografie – glóbus a měřítko glóbu, mapa a měřítko mapy • zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné	MV: <u>Matematika</u> Geometrie v rovině a prostoru, číslo a proměnná, Poměr <u>Informatika</u> Vyhledávání informací a komunikace , digitální zdroje dat <u>Zeměpis</u> Geografické informace, zdroje

práci s atlasovými mapami ➤ používá dostupné mapy nalézající se v digitálních technologiích a aplikacích	polohy v zeměpisné síti • práce s kartografickými produkty – turistická mapa, digitální mapa • práce s atlasem • práce s digitálními mapami	dat, kartografie a topografie
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

6. ročník

Tématický okruh: Atmosféra - grafy		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředm. vztahy (MV)
Žák: ➤ vytvoří teplotní a srážkový graf na základě vlastního pozorování, vysvětlí jeho vytvoření, využije také digitální technologie ke zjednodušení své práce	• atmosféra a jevy v atmosféře, grafy s geografickou tematikou	MV: <u>Zeměpis</u> Přírodní obraz Země <u>Informatika</u> Vyhledávání informací a komunikace, Excel, digitální zdroje dat Matematika
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

6. ročník

Tématický okruh: Regiony světa		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředm. vztahy (MV)
Žák:		MV:

➤ nalézají na mapách státy Evropy ➤ uspořádává a lokalizuje na mapách hlavní města Evropy ➤ na digitálních mapách vyhledává a lokalizuje povrchové tvary Afriky, pobřežní členitost tohoto světadílu, lokalizuje nejvýznamnější africká města a státy ➤ na digitálních mapách vyhledává a lokalizuje povrchové tvary Austrálie a Oceánie, pobřežní členitost tohoto světadílu, lokalizuje nejvýznamnější australská a tichomořská města a státy ➤ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu vybraných států světa ➤ porovnává tvary vybraných států ➤ určuje vlajky vybraných států světa	• modelové regiony světa - zaměření na oblasti Afriky, Austrálie a Oceánie a Evropy zejména pak na práci se zeměpisným softwarem a informačními technologiemi • práce s digitálními mapami	<u>Zeměpis</u> Regiony světa <u>Informatika</u> Vyhledávání informací a komunikace, digitální zdroje dat
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		